

Oqaasiliortut ataatsimiinnerat

Tallimanngorneq, aggustip 24-anni 2012, nal. 10.00
Oqaasileriffiup ataatsimiittarfiani.

Peqataasut: *Carl Chr. Olsen, Eva Møller Thomassen aamma Katti Frederiksen.*

Takkussinnaajunnaarlutik nalunaarput: Stephen Heilmann & Lotte Holm

Allatsi: *Katti Frederiksen*

Oqaluuserisassatut siunnersuutit:

1. Tikilluaqqusineq aamma ilisimatitsissutit
Siulittaasoq tikilluaqqusivoq.

- a. Naalackersuisut isumasioqatigiinnissaat

CCO ilisimatitsivoq Naalackersuisoq Mimi Karlsen naalackersuisoqatiminut oqaatsit pillugit isumasioqatigiissitsilersoq, tamannalu septembarip 8-anni pissasoq oqaatigalugu. CCO nammineerluni oqaatsinut politikip ineriartorsimanera pillugu saqqussiussissalluni oqaatigaa, ilanngullugillu oqaatsitigut akuunerulernissamik innersuussutit suuneri aammalu pisariaqarneri erseqqissaatigeqqillugit.

Isumasioqatigiinneq iluatsillugu Kalaallit allannermi kukkuneqarpallaartarneq eqqaaneqassaaq, kiisalu Kukkuniiatip atorneqartarnerani ikilisarneqarsinnaasoq periarfissaareersorlu erseqqissaqqillugu.

Islandimiit aamma saqqummiussisussat Vigdis Finnbogadottir og Audur Hauksdottir Center for Verdenssprog pillugu Oqaasileriffimmut ataatsimeeqatiserinnipput; siunissami Oqaasileriffik qanoq suleqataasinnaanersoq aamma paaserusullugu.

- b. ordbogilerineq

Aggustusimi septembarimilu Oqaasileriffiup suleqatai Chigacomeersut Oqaasileriffimmiittassapput. Taakkua ordbogimik suleqatiginissaanut USA-mi National Science Foundationip ukiuni pingasuni suliaqarnissaannik tapiiffigai.

- c. netværksmøde aamma Nordisk Sprogmøde 2013

Ukioq manna Nunat Avannarliit Oslop eqqaani Holmenkollenimi ataatsimiissapput, tassani CCO aamma KF peqataassapput. Ukioq manna TV-kkut allagartalersuisarneq qulequtarineqassaaq. Taassuma kingorna CCO aamma Trondheimimi Nordisk Rådeqarnerani peqataajartus-

saaq.

2. Kingullermik ataatsimiinnermit imaqarniliap akuerineqarnera Naqqiissutit aaqqinneqarput taamaatillugulu akuerineqarluni.

3. Saaffiginnissutit

a. Oqaasilerinermi taaguutit

Oqaasilerinermi taaguutit misissorneqarlutillu akuerineqartut quppernemi kingullerni takuneqarsinnaapput.

b. kalaallisut naalisaatit akuerisat ataani takuneqarsinnaapput. Qaammatit naalisarneqartarneri danskisulli naalisarneqartarput: jan, febr, mar, apr, maj, jun, jul, aug, sept, okt, nov, dec.

all.	allattoq
as.in.	asannittumik inuulluaqqusillunga, asannittumik inuulluaqqusilluta
asann.inuull.	asannittumik inuulluaqqusillunga, asannittumik inuulluaqqusilluta
ass.	assigaa
ass.	assiliisoq
ass.	assersuut, assersuutigalugu
ataas.	ataasersiut
geom.	geometriimut tunngasoq
gr.	grammi
gram.	grammatikkimut tunngasoq
i.i.	inussiarnersumik inuulluaqqusillunga, inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
ik.in.	ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga, ikinngutinnersumik inuulluaqqusilluta
ikinng.inuull.	ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga, ikinngutinnersumik inuulluaqqusilluta
il.il.	ilaalu ilanngullugit, ilaallu ilanngullugit
imlt./imalt.	imaluunniit
imm.	immikkoortoq, immikkoortumi
in.in.	inussiarnersumik inuulluaqqusillunga, inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
inuss.inuull.	inussiarnersumik inuulluaqqusillunga, inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
Kal.Nun.	Kalaallit Nunaat
kg.	kiilu, kilo
king.	kingulleqqiutit
km.	kilometeri, kilometer
kr.	koruuni, kroner
Kr.in.king.	Kristusip inunngornerata kingornagut
Kr.in.si.	Kristusip inunngornerata siornagut
mat.	matematikkimut tunngasoq
miss.	missaa, missigaa, missiliorlugu
nagg.	nagguik

nal.	nalunaaqutaq
nal.ak.	nalunaaquttap-akunnera
naleqq.	naleqqiuguk
nr.	normu
naal.	naalisagaq
o	oqaluut
o-o	oqaluummik oqaluutaaginnartitsisoq, uiguut oqaluutaaginnartitsisoq
o-t	oqaluummik taggisinngortitsisoq, uiguut taggisinngortitsisoq
qass.	qasseersiut
qupp.	qupperneq
s.i.	soorlu imaattoq, soorlu imaattut
sap.ak.	sapaatip-akunnera
t	taggit
tak.	takuuk
t-o	taggimmik oqaluutinngortitsisoq, uiguut oqaluutinngortitsisoq
t-t	taggimmik taggisaaginnartitsisoq, uiguut taggisaaginnartitsisoq

c. bistanðsbisidder

Nutserisut ataatsimeeqatiginissaanut ilanngullugu oqallisigineqarumarpoq, taamaattumik taaguusiinissat kinguartinneqarallarpoq.

d. hospits/hospice

ORDBOGEN-imi kalaallisuunngortinnerani toqjartortarfimmik taaneqarsimagaluartoq Oqaasiliortut allanngortitassanngortippaat imaalersilugu:

ajorunnaarsinnaangitsut eqqissartortarfiat

'eqqissilluni toquvoq'-mik oqartarneq eqqarsaatiginerullugu oqaaseq matumani atorneqaaqqippoq.

e. nutserinerlunneq 'meeqqat nappaataat'

Saaffiginnittoq nalunaarfigineqassaaq oqaatsitsinnut, taakkualu eqqortumik atorneqarnissaannut aammali nikingasumik atorneqartarnerinut soqutiginninneranut qujalluta.

Saaffiginnissummi matumani Nuuk Centerip ammaqqaarnera pineqarpoq, tassungalu atatillugu danskit oqartalersimanerannit aallavilimmik atuisoqarpoq, oqaaseq børnesygdom danskisut atorneqarsimammat kalaallisulli torrutiinnarlugu nutserneqarsimalluni meeqqat nappaataannik, uffali taakkua pineqanngitsut. www.sproget.dk-mi Dansk Sprog-nævni suliaqarfiata ilaani takuneqarsinnaavoq børnesygdomme imaamma nassuiarneqarsimasoq:

- brist som skyldes uerfarenhed el. umodenhed, og som med tiden forventes at blive udbedret;

Taanna saaffiginnittumut innersuussutigineqassaaq, nutserneqarneranilu toqqaannartumik nutsigaanerani isumaa qimanneqarlunilu paatsuungatitsilersimasoq.

f. KNR-imit saaffiginnissut

KNR-ip Oqaasileriffiup radiukkut aallakaatitseqqittalernissaanut tunngasumik saaffiginnissutaanut atatillugu siunnersuutigineqarpoq Oqaatsit minutsimut-mut assingusumik allaanerulaartumilli aqqissuussinikkut aallakaatitsisoqartalersinnaanissaa sapaatip akunneranut pingasoriarluni pisarsinnaasoq CCO-p siunnersuutigaa, taakkualu oqaatsinik nutaanik, naqqiissutinik kiisalu oqaatsit qanganngulersut atuleqqissinnaasut pillugit paasissutissiuineq ingerlanneqarsinnaassaluni.

Ilanngulluguli eqqaavaa sulisut suliassaanut kalluaavallaanngitsumik aqqinneqarsinnaappat tamanna pisinnaassasoq.

4. Allat

Kingulleqqiutip –mit-ip avannaani –mik-imik oqaatigineqartarneranut naqqiuteqarusulluni saaffiginnissuteqartoq akineqassaaq ukioq nutaamiit 'Oqaatsit minutsimut'-tut pissusilimmik aallakaatitsisaqqilernissamut pilersaaruteqartugut tassuunakkullu ersarissumik naqqiissut aallakaatinneqarsinnaajumaassaaq.

Ordbogilerinermi aammalu kalaallisut allannermi oqaatsit eqqortumik allanneqartarnissaannut tunngasumik ilitersuusiorsinnaanissamut tunngatillugu naqinnerit tulleriittarneri *rng* peerneqassasoq

Oqaasiliortuni amerlanerussuteqartut akueraat.

CCO-p ilisimatitsissutigaa nunat aqqini aternilu atorineqarnera taamaareersoq. *rng-ip sumiorpalunnerup malinnaatigimmagu allannermi atorineqarnissaa pisariaqanngilaq, ordboginili ujartorneqarsinnaassapput innersuutitaqarlutilli qanoq allanneqassanerinik. Tamakkununnga assersuutissat makkuupput:

arngalivoq => **arnlivoq**

ernga => **erma**

erngarpoq => **ernarpoq**

erngerluni => **ernerluni**

erngupput => **ermupput**

jorngoq => **jornoq**

kalaalimerngit => **kalaalimernit**

katerngaat => **katernaat**

kiserngoruppoq => **kisernoruppoq**

Oqaasersianut tunngatillugu Oqaasiliortunit aalajangiunneqarpoq maanna oqaasersianik allattanermi ileqquulersimasoq danskisut allannerini oqaatsip naanerani kalaallisut oqaatsinut tulluussarlugu 'i'larsuisarneq aammali oqaasersiatut tigusaaneraniit allannngortinnagu allattarneq tamarmik akuerisaassasut. Tassani killigitinniarneparpoq

biibilip nutsernera kingulleq, taanna killigalugu oqaasersiat danskit oqaasiinit tiguneqarnerminnit nagguittut nalinginnaasutut atorneqar-tassapput, uiguuserneqarnerinili aatsaat allannguutit pilersinnaasas-sallutik.

Inuit paatsuunganissaat pinngitsoortinniarlugu oqaasersiat katersor-neqassapput nalunaarsorlugit qanorlu allanneqarnissaannik ilitser-suusiorlugit.

Assersuutit makkuusinnaapput:

Biibili sioqqullugu oqaasersiat kalaallit oqaasiinut ikkutivissimasut kiisalu allanneqartarneranni kalaallit oqaasiinut tulluussakkat:

viinni

palasi

pilikki

Allallu marloqiusamik allanneqarsinnaalersut:

avis – aviisi

bil - biilit

bus – bussit

motor – mootori

politik – politikki

fabrik – fabrikki (=suliffissuaq)

cigaret – cigaretti aamma sikaritsi

billet – billeti

internet – interneti

psykolog – psykologi

psykoligi – psykoligii

Oqaatsini allaqqasut tamakkerlugit katersorneqareerpata Oqaasilior-tunut suliassanngortinneqaqqissapput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Carl Chr. Olsen

Siulittaasoq

Katti Frederiksen

Allatsi